

پیشگفتار

از سال ۱۳۶۶ که اولین کتاب ترازنامه انرژی کشور توسط وزارت نیرو منتشر گردید و در آن عملکرد بخش انرژی کشور در دوره ۱۳۴۶ تا ۱۳۶۵ به تصویر کشیده شد، بیست سال می‌گذرد و اکنون ترازنامه انرژی کشور در سال ۱۳۸۵ پیش روی شما قرار گرفته است. ویژگی ترازنامه ۱۳۸۵ آن است که گزارشی از عملکرد چهل ساله ایران در بخش‌های مختلف انرژی را ارائه می‌نماید. این گزارش علاوه بر اختصاص فصل‌هایی به مباحث مرتبط با عرضه و تقاضای نفت، گاز طبیعی، برق و سوخت‌های جامد به موضوعاتی در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر، انرژی هسته‌ای، انرژی و محیط زیست و بهینه سازی مصرف انرژی پرداخته است. تحولات جهانی حامل‌های گوناگون انرژی نیز در این کتاب مورد توجه خاص قرار گرفته و سیمای عرضه و تقاضای جهانی انرژی در سال ۲۰۰۶ میلادی ارائه شده است.

مقایسه وضعیت انرژی ایران در سال ۱۳۸۵ با ارقام مشابه در سال ۱۳۶۵ نشان می‌دهد که جمع عرضه انرژی اولیه از ۳۹۲/۰ میلیون بشکه معادل نفت خام در سال ۱۳۶۵ به ۱۳۵۶/۰ میلیون بشکه معادل نفت خام در سال ۱۳۸۵ رسیده است (رشد سالیانه ۶/۴ درصد) و کل مصرف نهایی انرژی از ۲۸۶/۶ به ۹۳۱/۶ میلیون بشکه معادل نفت خام افزایش یافته است (رشد سالیانه ۶/۱ درصد). این افزایش چشمگیر در مصرف نهایی انرژی، ضرورت تداوم و شتاب در اقدامات بهینه سازی در عرضه و تقاضای انرژی را بیش از پیش ضروری می‌سازد. چرا که ادامه روند جاری باعث خواهد شد که علاوه بر کاهش سالانه توانایی صادرات انرژی، کشور در میان مدت به وارد کننده انرژی نیز تبدیل شود.

تذکر این نکته ضروری است که تهیه، تدوین و انتشار ترازنامه انرژی بدون همکاری صمیمانه بسیاری از دستگاه‌ها، سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و به ویژه مدیران و کارشناسان محترم دست اندرکار بخش انرژی کشور میسر و ممکن نمی‌باشد. در اینجا فرصت را مغتنم شمرده و از وزارتخانه‌های نفت، صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، سازمان انرژی اتمی، بانک مرکزی ایران، شرکت مادر تخصصی توانیر، سازمان بهره‌وری انرژی ایران، سازمان انرژی‌های نو ایران، دفتر بهبود بهره‌وری و اقتصاد برق و انرژی وزارت نیرو، سازمان بهینه سازی مصرف سوخت کشور، سازمان جنگل‌ها و مراتع و آبخیزداری کشور، شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران، شرکت سهامی مدیریت منابع آب، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران، شرکت پتروشیمی آبادان، شرکت پتروشیمی فارابی، شرکت پتروشیمی

خارک، شرکت پتروشیمی اراک، شرکت پتروشیمی اصفهان، شرکت نفت بهران، شرکت نفت پارس، شرکت نفت خزر، شرکت ملی نفتکش ایران، شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، شرکت ملی حفاری ایران، شرکت مهندسی و توسعه نفت، مرکز آمار ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، شرکت مترو، شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه، کارخانه ذوب آهن اصفهان، مهندسين مشاور حمل و نقل ریلی بهروى ايران و ساير سازمان‌هاى که به نحوی در تهیه آمار و اطلاعات مورد نیاز همکاری داشته‌اند، سپاسگزاری می‌نماید.

ضمناً از کلیه مدیران، کارشناسان و همکاران محترمی که طی بیست سال گذشته در تهیه این مجموعه نقش مؤثری داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌نماید. به ویژه در این میان لازم است از جناب آقای مهندس چیت چیان، مرحوم جناب آقای مهندس داریوش فروغی، جناب آقای محسن بختیار، جناب آقای دکتر داود منظور، جناب آقای دکتر علی محمد رنجبر، جناب آقای دکتر محمد احمدیان و جناب آقای سید احمد حکیم به طور خاص نام برده و سپاسگزاری نماید و خداوند بزرگ را نیز شاکریم که بار دیگر توفیق انجام این خدمت را نصیب ما گردانید.

دفتر برنامه‌ریزی کلان برق و انرژی